

Németh Péter Mikola versei elé

A költészet emelkedett beszéd. Nem mindegy azonban, ki mit tart „emelkedettnek”: a halálon túl is messzesugárzó hangot? A képi izzást? A ritmus csodálatos és meg nem ismételtető egyediségét?

Lassan nyolc éve már, hogy ismerem Németh Péter Mikolát. Tanúja és részese voltam, ahogy egy-egy nehezebb darabjával elmélyedten birkózott. A megszólaló versekben végül is — sikeresen. Kell ahhoz némi önimádat és önálázat, önhittség és önbizalom is, hogy valaki ennyire maga legyen, ha megszólal. Némethnek „jégvirág-kakast kappanól a reggel”, vagy itt van emlékezetes négysorosa: „*Kalitkába zárt kalapács / mellett kövé keményedett / kenyéren a borosüveg árnya / reggelre női mellalakot ölt.*”

Ritmikájában van valami az ősmasszívumszerű zártságból, keménységből. Versei ritkán rendeződnek a szó klasszikus értelmében sorokká, mégis jól mondhatóak és arányosan tagoltak. A feloldhatatlan ellentmondások költője Németh Péter Mikola, s mégis: a megfoghatóan kibékítő ellentétekre épít. Sorai mélyéről metafizikus szomorúság árad. Gregorian-tónust hallunk ezekben a versekben: mintha ódon gerendák hullanának egyhangúan a semmibe.

Megváltásra készül, megváltásra fordul és megváltódní nem tud az Én, az egyetlen EGO. (Vácutt megjelent: „Főbe(n)járó üzenet” című kötetét ajánlom a kedves olvasó figyelmébe.)

RÓZSA ENDRE

NÉMETH PÉTER MIKOLA

(helyzetjelentés)

címzett: Bp., Hajós u. 1.

*Kedves Mester!
harmadnap múltán
engedelmére jelentem
hogy lenn és fenn
hogy fent és lent
hogy Ők ott ketten
Németh és Pilinszky
Budapesten
az Útnak két oldalán
egymással szemben
egymásra szegezetten*

*egymást átvérző
játékos örületben*

...

*Ők ott ketten —
per omnia
saecula
saeculorum
— in aeternum
amen!*

(Farkasrét, 1981. jún. 4.)